

HƯỚNG DẪN

**tuyên truyền kỷ niệm 75 năm Ngày Thương binh - Liệt sĩ
(27/7/1947 - 27/7/2022)**

Thực hiện Hướng dẫn số 63-HD/BTGTW, ngày 21/6/2022 của Ban Tuyên giáo Trung ương và ý kiến chỉ đạo của Thường trực Tỉnh ủy về *tuyên truyền kỷ niệm 75 năm Ngày Thương binh - Liệt sĩ (27/7/1947 - 27/7/2022)*, Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy hướng dẫn tuyên truyền kỷ niệm 75 năm Ngày Thương binh - Liệt sĩ trên địa bàn tỉnh như sau:

I- Mục đích, yêu cầu

- Tuyên truyền sâu rộng, làm cho cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân trên địa bàn tỉnh nhận thức sâu sắc, đầy đủ về ý nghĩa của Ngày Thương binh - Liệt sĩ và sự hy sinh, cống hiến to lớn của các bậc cách mạng tiền bối, các anh hùng liệt sĩ, thương binh, bệnh binh, đồng bào, chiến sĩ trong các cuộc đấu tranh vì độc lập, tự do, hòa bình, thống nhất đất nước và xây dựng chủ nghĩa xã hội; từ đó xác định trách nhiệm và có hành động thiết thực trong thực hiện chính sách ưu đãi đối với người có công, tích cực tham gia xây dựng và bảo vệ đất nước, địa phương trong tình hình mới.

- Thông qua hoạt động tuyên truyền kỷ niệm góp phần khơi dậy niềm tự hào, tự tôn dân tộc; giáo dục truyền thống yêu nước, chủ nghĩa anh hùng cách mạng, củng cố khối đại đoàn kết toàn dân tộc, tăng cường niềm tin của Nhân dân đối với sự lãnh đạo của Đảng, Nhà nước; cổ vũ, động viên, hỗ trợ thương binh, bệnh binh, thân nhân liệt sĩ và gia đình người có công vượt lên thương tật, khó khăn, tiếp tục cống hiến sức lực, trí tuệ trong lao động, sản xuất, công tác, chiến đấu, học tập, ... góp phần bảo vệ và xây dựng đất nước, địa phương ngày càng giàu đẹp, xứng đáng là những "Công dân kiêu mẫu", là tấm gương cho cộng đồng và xã hội noi theo.

- Tổ chức các hoạt động tuyên truyền, kỷ niệm bằng các hình thức phù hợp, có trọng tâm, trọng điểm, thiết thực, hiệu quả, tiết kiệm; lồng ghép với việc tuyên truyền triển khai thực hiện các nhiệm vụ chính trị của địa phương, đơn vị.

II- Nội dung tuyên truyền

- Tuyên truyền làm rõ lịch sử, ý nghĩa chính trị, xã hội và giá trị nhân văn của Ngày Thương binh - Liệt sĩ; khắc sâu đạo lý truyền thống tốt đẹp “Uống nước nhớ nguồn”, “Ăn quả nhớ người trồng cây” của dân tộc; thể hiện sự trân trọng, biết ơn của Đảng, Nhà nước và Nhân dân ta đối với các thương binh, liệt sĩ và người có công với cách mạng.

- Quan điểm, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước đối với công tác thương binh, liệt sĩ, người có công với cách mạng và tổ chức vận động toàn dân tham gia các phong trào “Đền ơn đáp nghĩa”, “Toàn dân chăm sóc các gia đình thương binh, liệt sĩ và người có công với cách mạng”; kết quả và hạn chế, bất cập trong các chủ trương, chính sách cần phải bổ sung, hoàn thiện để đáp ứng với yêu cầu của thực tiễn.

- Những thành tựu nổi bật trong công tác thương binh, liệt sĩ và người có công với cách mạng trong 75 năm qua của cả nước nói chung và của tỉnh Gia Lai nói riêng, nhất là kết quả 16 năm thực hiện Chỉ thị số 07-CT/TW, ngày 14/12/2006 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về “Tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo đối với công tác thương binh, liệt sĩ, người có công” và phong trào “Đền ơn đáp nghĩa”; 5 năm thực hiện Chỉ thị số 14-CT/TW, ngày 19/7/2017 của Ban Bí thư về “Tiếp tục tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác người có công với cách mạng”; trong đó cần nhấn mạnh những kết quả nổi bật trong việc xây dựng, hoàn thiện và thực hiện chính sách pháp luật, chế độ ưu đãi đối với thương binh, bệnh binh, gia đình liệt sĩ, người có công với cách mạng; công tác xác nhận, công nhận người có công; công tác chăm sóc đời sống gia đình các thương binh, liệt sĩ, người có công với cách mạng; công tác tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ, xây dựng, tu bổ nghĩa trang, công trình tưởng niệm liệt sĩ, nâng cấp các cơ sở nuôi dưỡng, điều dưỡng cho người có công với cách mạng;... đấu tranh, phê phán những biểu hiện tiêu cực trong triển khai thực hiện chính sách, chế độ ưu đãi đối với thương binh, liệt sĩ và người có công; đề xuất, kiến nghị giải pháp thực hiện tốt công tác thương binh, liệt sĩ và người có công với cách mạng.

- Biểu dương những thương binh, bệnh binh, gia đình liệt sĩ và người có công với cách mạng vượt khó vươn lên, tích cực tham gia các phong trào thi đua yêu nước; phát hiện, nhân rộng các điển hình tiên tiến trong các phong trào “Đền ơn đáp nghĩa”, chung sức giúp đỡ các gia đình chính sách khắc phục khó khăn, cải thiện cuộc sống.

III- Các hoạt động tuyên truyền kỷ niệm

Tuyên truyền các hoạt động của tỉnh trong dịp kỷ niệm 75 năm Ngày Thương binh - Liệt sĩ, gồm: Lễ dâng hoa, dâng hương Chủ tịch Hồ Chí Minh và Lễ viếng các liệt sĩ; Lễ thấp nền tri ân các liệt sĩ; Hội nghị gặp mặt Người có công tiêu biểu, thân nhân liệt sĩ; vận động đóng góp quỹ Đền ơn đáp nghĩa tỉnh, hoạt động

của lãnh đạo tỉnh đi thăm, động viên, tặng quà các gia đình chính sách, người có công tiêu biểu¹...

Căn cứ vào điều kiện cụ thể, các địa phương, cơ quan, đơn vị lựa chọn các hoạt động tuyên truyền kỷ niệm phù hợp, như: Tổ chức dâng hoa Chủ tịch Hồ Chí Minh; viếng, thấp nền tri ân các liệt sĩ tại Nghĩa trang, công trình ghi công liệt sĩ; các liệt sĩ tại Nghĩa trang liệt sĩ tỉnh; tổ chức tọa đàm, gặp mặt, thăm hỏi thương binh, bệnh binh, gia đình liệt sĩ, người có công với cách mạng; tổ chức hội nghị biểu dương những gương điển hình tiên tiến trong thực hiện các hoạt động “Đền ơn đáp nghĩa”, “Uống nước nhớ nguồn”; các hoạt động văn hóa, văn nghệ, giáo dục truyền thống lịch sử;...

Các cơ quan, đơn vị, địa phương tuyên truyền, giới thiệu các hoạt động kỷ niệm trên hệ thống truyền thanh cơ sở; trên website, trang, cổng thông tin điện tử; thông qua các hội nghị báo cáo viên, tuyên truyền viên, lồng ghép thông qua các đợt sinh hoạt chính trị, các cuộc họp, hội nghị của cơ quan, đơn vị, các buổi sinh hoạt chi bộ, chi hội, chi đoàn, họp thôn, làng, tổ dân phố... để thông tin tuyên truyền kỷ niệm. Chú trọng tuyên truyền cho đối tượng là thanh niên, học sinh, sinh viên và Nhân dân ở vùng sâu, vùng xa...

IV- Tổ chức thực hiện

1. Ban Tuyên giáo các huyện ủy, thị ủy, thành ủy, đảng ủy trực thuộc; Tuyên giáo Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội tỉnh

- Tham mưu cấp ủy chỉ đạo, hướng dẫn tổ chức các hoạt động tuyên truyền kỷ niệm 75 năm Ngày Thương binh - Liệt sĩ (27/7/1947 - 27/7/2022) bằng các hình thức phong phú, đa dạng, phù hợp với đặc điểm tình hình, điều kiện thực tế, như: biên soạn, đăng tải, phát hành tài liệu tuyên truyền, các ấn phẩm, bản tin sinh hoạt nội bộ; tổ chức hội nghị sinh hoạt thường kỳ của các tổ chức đảng, tổ chức chính trị - xã hội; tuyên truyền cổ động trực quan (như pano, áp phích, triển lãm mỹ thuật, các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể thao...), tập trung tuyên truyền thời điểm trước, trong và sau dịp kỷ niệm, gắn với tuyên truyền các nhiệm vụ chính trị năm 2022 của địa phương, cơ quan, đơn vị.

- Tuyên truyền cho cán bộ, đảng viên, đoàn viên, hội viên và các tầng lớp nhân dân tích cực tham gia phối hợp, cung cấp thông tin tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ, chăm lo, giúp đỡ các đối tượng chính sách và các hoạt động kỷ niệm 75 năm Ngày Thương binh - Liệt sĩ.

- Vận động, khuyến khích cán bộ tuyên giáo, phóng viên, biên tập viên và đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên các cấp đăng tải, chia sẻ thông tin tuyên truyền kỷ niệm 75 năm Ngày Thương binh - Liệt sĩ trên các trang thông tin điện tử, tài khoản mạng xã hội (Facebook, Zalo, Youtube, VCnet.vn,...).

¹ Theo nội dung Kế hoạch số 1424/KH-UBND, ngày 01/7/2022 của Ủy ban nhân dân tỉnh.

- Nắm tình hình tư tưởng cán bộ, đảng viên, đoàn viên, hội viên và Nhân dân; kịp thời đề xuất, tham mưu cấp ủy làm tốt công tác tư tưởng.

2. Sở Thông tin và Truyền thông chỉ đạo, hướng dẫn, quản lý các cơ quan báo chí thông tin, tuyên truyền các hoạt động kỷ niệm 75 năm Ngày Thương binh - Liệt sĩ bảo đảm kịp thời, đúng định hướng chính trị, tư tưởng.

3. Sở Văn hóa - Thể thao và Du lịch

- Chỉ đạo, hướng dẫn các đơn vị trực thuộc, phòng văn hoá - thông tin các huyện, thị xã, thành phố tổ chức các hoạt động thông tin, cổ động, văn hoá, văn nghệ, thể thao, du lịch, triển lãm, chiếu phim... phục vụ Nhân dân, nhất là ở vùng sâu, vùng xa, vùng biên giới, vùng căn cứ cách mạng nhân dịp kỷ niệm 75 năm Ngày Thương binh - Liệt sĩ.

- Chỉ đạo các đơn vị chức năng chuẩn bị tốt các điều kiện phục vụ Lễ dâng hoa, dâng hương Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Quảng trường Đại đoàn kết.

4. Hội Văn học-Nghệ thuật, Hội Nhà báo tỉnh động viên, khuyến khích các hội viên đẩy mạnh sáng tác các tác phẩm văn học, nghệ thuật và báo chí có giá trị chính trị, tư tưởng và tính nghệ thuật cao thiết thực kỷ niệm 75 năm Ngày Thương binh - Liệt sĩ 27-7.

5. Báo Gia Lai, Đài PT-TH tỉnh:

Căn cứ định hướng nội dung tuyên truyền có kế hoạch tuyên truyền đậm nét trước, trong và sau dịp kỷ niệm 75 năm Ngày Thương binh - Liệt sĩ (27/7/1947-27/7/2022). Xây dựng kế hoạch, chương trình tuyên truyền bằng nhiều hình thức, tạo sức lan tỏa sâu rộng trong Đảng và xã hội; chú trọng khai thác thông tin, tư liệu, tin bài thể hiện sự quan tâm của Đảng, Nhà nước và xã hội đối với các gia đình thương binh, liệt sĩ, người có công với cách mạng; biểu dương các cá nhân, tập thể có những cách làm hay, sáng tạo tham gia phong trào “Đền ơn đáp nghĩa”, những gia đình chính sách điển hình, tiêu biểu vượt khó vươn lên, chiến thắng thương tật, khó khăn, ổn định đời sống để tiếp tục cống hiến sức lực, trí tuệ trong công cuộc xây dựng và đổi mới đất nước.

Đài Phát thanh - Truyền hình tỉnh có kế hoạch tiếp, phát sóng chương trình câu chuyện hình trực tiếp gặp mặt nhân chứng lịch sử, tri ân các anh hùng liệt sĩ, thương binh, bệnh binh và người có công với cách mạng của Đài Truyền hình Việt Nam. Chỉ đạo xây dựng phóng sự truyền hình về các phong trào “Đền ơn đáp nghĩa”; gương người có công tiêu biểu và đơn vị, địa phương làm tốt công tác chăm sóc Người có công.

6- Đề nghị các cơ quan, văn phòng, phóng viên các cơ quan báo chí của Trung ương, ngành, địa phương khác thường trú trên địa bàn tỉnh quan tâm phối hợp giúp tỉnh thông tin, tuyên truyền các nội dung theo Hướng dẫn này.

V- Một số khẩu hiệu tuyên truyền

1. Nâng cao hiệu quả và đưa các phong trào “Đền ơn đáp nghĩa” trở thành hoạt động thường xuyên trong đời sống xã hội!

2. Toàn dân chăm sóc thương binh, bệnh binh, gia đình liệt sĩ, người có công với cách mạng!

3. Chung sức giúp đỡ người có công với cách mạng khắc phục khó khăn, cải thiện đời sống!

4. Chăm lo thương binh, liệt sĩ, người có công là đạo lý, trách nhiệm và tình yêu thương đồng chí, đồng bào của mỗi người Việt Nam!

5. Thương binh, bệnh binh, gia đình liệt sĩ, người có công vượt khó vươn lên tích cực lao động, sản xuất, tham gia các phong trào thi đua yêu nước!

6. Toàn thể đồng bào, đồng chí, chiến sĩ cả nước tiếp tục quán triệt sâu sắc và thực hiện tốt tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác thương binh, liệt sĩ!

7. Sống, chiến đấu, lao động, học tập và làm việc xứng đáng với các bậc tiền nhân, với những người đã hết lòng hy sinh vì dân, vì nước!

8. Đảng, Nhà nước và Nhân dân đời đời nhớ ơn các anh hùng liệt sĩ, thương binh, người có công với nước đã xả thân vì sự nghiệp giải phóng dân tộc, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc!

9. Tổ quốc đời đời ghi nhớ công ơn các anh hùng liệt sĩ!

Căn cứ Hướng dẫn này, đề nghị các địa phương, cơ quan, đơn vị nghiêm túc triển khai thực hiện có hiệu quả.

(Gửi kèm Đề cương tuyên truyền do Ban Tuyên giáo Trung ương biên soạn).

Nơi nhận:

- Ban Tuyên giáo TW (HN + T26);
- Thường trực Tỉnh ủy; } (b/c)
- Ban cán sự Đảng UBND tỉnh;
- Các cơ quan ký kết chương trình phối hợp với BTGT;
- Sở TT&TT, Sở VH-TT&DL;
- Hội Nhà báo, Hội VHNT tỉnh;
- Tuyên giáo Mặt trận, các đoàn thể CT-XH tỉnh;
- Thường trực, Ban Tuyên giáo (phòng chính trị) các huyện, thị, thành ủy, đảng ủy trực thuộc Tỉnh ủy;
- Báo Gia Lai, Đài PT-TH tỉnh;
- Các cơ quan báo chí thường trú của trung ương, ngành, địa phương khác tại tỉnh;
- Lãnh đạo Ban;
- các phòng chuyên môn BTGTU;
- Lưu VPTU.

Tông Thới Mốc

ĐỀ CƯƠNG TUYÊN TRUYỀN
KỶ NIỆM 75 NĂM NGÀY THƯƠNG BINH - LIỆT SỸ
(27/7/1947 – 27/7/2022)

I. Hoàn cảnh ra đời và ý nghĩa của Ngày Thương binh - Liệt sỹ

1. Hoàn cảnh ra đời

Cách mạng tháng Tám năm 1945 thành công, nước Việt Nam Dân chủ cộng hòa (nay là nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam) ra đời chưa được bao lâu thì thực dân Pháp quay lại xâm lược nước ta một lần nữa. Với tinh thần quật cường, kiên quyết bảo vệ thành quả cách mạng, giữ vững nền độc lập cho Tổ quốc, quân và dân ta đã anh dũng chiến đấu chống lại quân xâm lược. Trong những năm đầu của cuộc kháng chiến quyết liệt chống thực dân Pháp, nhiều đồng bào, chiến sỹ đã hy sinh, cống hiến xương máu, sức lực trên các chiến trường. Thấm nhuần đạo lý truyền thống “Uống nước nhớ nguồn”, “Đền ơn đáp nghĩa” của dân tộc và thấu hiểu sâu sắc giá trị của sự hy sinh, cống hiến to lớn của các anh hùng liệt sỹ, thương binh đối với đất nước, Đảng, Chính phủ, Bác Hồ và Nhân dân ta đã dành tất cả tình thương yêu cho các chiến sỹ và đồng bào đã vì độc lập, tự do của Tổ quốc mà bị thương hoặc hy sinh.

Đầu năm 1946, Hội giúp binh sỹ bị nạn ra đời ở Thuận Hóa (Bình Trị Thiên), rồi đến Hà Nội và một số địa phương khác, sau đó ít lâu được đổi thành Hội giúp binh sỹ bị thương. Ở Trung ương có Tổng Hội và Chủ tịch Hồ Chí Minh được bầu là Chủ tịch danh dự của Hội.

Chiều ngày 28/5/1946, tại Nhà hát Lớn Hà Nội, Tổng Hội giúp binh sỹ bị nạn tổ chức một cuộc nói chuyện quan trọng để kêu gọi đồng bào gia nhập Hội và hăng hái giúp đỡ các chiến sỹ bị thương tùy theo điều kiện của gia đình. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã đến dự.

Sau đó, nhiều chương trình quyên góp, ủng hộ bộ đội được phát động, đáng chú ý nhất là cuộc vận động “Mùa đông binh sỹ”. Theo sáng kiến của Chủ tịch Hồ Chí Minh, Ủy ban vận động đã họp phát động phong trào may áo trấn thủ cho chiến sỹ. Chiều ngày 17/11/1946, tại Nhà hát Lớn Hà Nội, Hội Liên Hiệp Quốc dân Việt Nam đã tổ chức lễ xung phong “Mùa đông binh sỹ”, mở đầu cuộc vận động “Mùa đông binh sỹ” trong cả nước để giúp chiến sỹ trong mùa đông giá rét với sự có mặt của Chủ tịch Hồ Chí Minh và các thành viên Chính phủ. Ngay tại buổi lễ, Người đã cởi chiếc áo len đang mặc để tặng lại các binh sỹ.

Khi cuộc kháng chiến toàn quốc bùng nổ, ngày 19/12/1946, theo Lời kêu gọi toàn quốc kháng chiến của Chủ tịch Hồ Chí Minh, Nhân dân cả nước đã nhất tề đứng dậy kháng chiến với tinh thần “Quyết tử cho Tổ quốc quyết sinh”. Số người bị thương và hy sinh trong chiến đấu tăng lên, đời sống của chiến sỹ, nhất là những

chiến sỹ bị thương gặp nhiều khó khăn, thiếu thốn. Trước tình hình trên, Đảng và Nhà nước ta đã đưa ra những chính sách quan trọng về công tác thương binh, liệt sỹ, góp phần ổn định đời sống vật chất và tinh thần cho thương binh, gia đình liệt sỹ.

Ngày 16/2/1947, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chính thức ký Sắc lệnh số 20/SL "Quy định chế độ hưu bổng, thương tật và tiền tuất tử sỹ". Đây là văn bản pháp quy đầu tiên khẳng định vị trí quan trọng của công tác thương binh, liệt sỹ và sự quan tâm của Đảng, Nhà nước đến thương binh, bệnh binh và gia đình liệt sỹ.

Tháng 6/1947, đại biểu của Tổng bộ Việt Minh, Trung ương Hội phụ nữ Cứu quốc, Trung ương Đoàn thanh niên Cứu quốc, Cục Chính trị quân đội quốc gia Việt Nam, Nha Thông tin Tuyên truyền và một số địa phương đã họp tại Đại Từ (Bắc Thái) để bàn về công tác thương binh, liệt sỹ và thực hiện Chỉ thị Chủ tịch Hồ Chí Minh chọn một ngày làm ngày Thương binh - Liệt sỹ. Tại cuộc họp này các đại biểu đã nhất trí chọn ngày 27 tháng 7 là ngày "Thương binh toàn quốc". Từ đó hằng năm cứ vào dịp này, Chủ tịch Hồ Chí Minh đều gửi thư, quà thăm hỏi, động viên, nhắc nhở mọi người phải biết ơn và hết lòng giúp đỡ thương binh, gia đình liệt sỹ. Đặc biệt, từ sau Chiến thắng Điện Biên Phủ, Chính phủ và Chủ tịch Hồ Chí Minh càng quan tâm hơn đến công tác thương binh, liệt sỹ.

Từ tháng 7 năm 1955, Đảng và Nhà nước ta quyết định đổi "Ngày Thương binh toàn quốc" thành "Ngày Thương binh - Liệt sỹ" để ghi nhận những hy sinh lớn lao của đồng bào, chiến sỹ cả nước cho chiến thắng vẻ vang của toàn dân tộc.

Sau ngày giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước, theo Chỉ thị 223/CT-TW ngày 8/7/1975 của Ban Bí thư Trung ương Đảng, từ năm 1975, ngày 27 tháng 7 hằng năm chính thức trở thành "Ngày Thương binh - Liệt sỹ" của cả nước.

2. Ý nghĩa

Ngày Thương binh - Liệt sỹ có ý nghĩa lịch sử, chính trị, xã hội sâu sắc, đó là:

- Thể hiện sự tiếp nối truyền thống "hiếu nghĩa bác ái", "uống nước nhớ nguồn", "ăn quả nhớ người trồng cây" của dân tộc; thể hiện sự biết ơn, trân trọng của Đảng, Nhà nước và Nhân dân ta đối với những người đã hy sinh, cống hiến vì độc lập, tự do và thống nhất của Tổ quốc, vì hạnh phúc của Nhân dân.

- Khẳng định việc chăm sóc thương binh, bệnh binh, gia đình liệt sỹ và người có công là vinh dự, là trách nhiệm của các cấp, các ngành, tổ chức chính trị - xã hội và của mọi người, của thế hệ hôm nay và mai sau đối với sự cống hiến, hy sinh của các anh hùng, liệt sỹ, thương binh cho độc lập, tự do của dân tộc, cho hạnh phúc của Nhân dân.

- Góp phần giáo dục truyền thống cách mạng, qua đó phát huy tinh thần yêu nước, củng cố và bồi đắp niềm tin vào sự nghiệp cách mạng mà Đảng, Bác Hồ và Nhân dân ta đã lựa chọn.

II. Những kết quả đạt được trong công tác thương binh, liệt sỹ và người có công với cách mạng 75 năm qua

1. Xây dựng, hoàn thiện và thực hiện chính sách, pháp luật, chế độ ưu đãi đối với thương binh, bệnh binh, gia đình liệt sỹ, người có công với cách mạng

- Kể từ Sắc lệnh số 20/SL do Chủ tịch Hồ Chí Minh ký ban hành ngày 16/2/1947 "Quy định chế độ hưu bổng, thương tật và tiền tuất tử sỹ" đến nay, những quan điểm cơ bản trong tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác thương binh, liệt sỹ đã được Đảng, Nhà nước ta cụ thể hóa thành các chính sách, pháp luật ưu đãi đối với thương binh, liệt sỹ, người có công với cách mạng và hiện tại được bổ sung, sửa đổi, hoàn thiện, thực hiện thống nhất trong cả nước; từ đó góp phần tạo ra sức mạnh tổng hợp về chính trị, kinh tế và xã hội, sự đồng thuận giữa Đảng, Nhà nước, Nhân dân và bản thân người có công với cách mạng, nâng cao nhận thức của toàn xã hội cùng với Nhà nước chăm lo cho người có công với cách mạng, phát huy truyền thống, đạo lý "Uống nước nhớ nguồn", "Đền ơn đáp nghĩa" của dân tộc trong thời kỳ mới.

Các chính sách, pháp luật về ưu đãi đối với thương binh, liệt sỹ và người có công với cách mạng từ khi tiến hành công cuộc đổi mới đất nước năm 1986 đến nay đã có những thay đổi quan trọng để phù hợp với tình hình kinh tế - xã hội và ngày càng được mở rộng về đối tượng, bao phủ hầu hết các mặt của đời sống, trong đó nổi bật nhất là việc ban hành Pháp lệnh Ưu đãi người hoạt động cách mạng, liệt sỹ và gia đình liệt sỹ, thương binh, bệnh binh, người hoạt động kháng chiến, người có công giúp đỡ cách mạng năm 1994 và Pháp lệnh quy định danh hiệu vinh dự nhà nước "Bà mẹ Việt Nam anh hùng" năm 1994, Pháp lệnh Ưu đãi người có công với cách mạng năm 2005; các Nghị định của Chính phủ quy định mức trợ cấp, phụ cấp ưu đãi đối với người có công với cách mạng¹,... Năm 2020, trên cơ sở tổng kết việc thực hiện Pháp lệnh Ưu đãi người có công với cách mạng số 26/2005/PL-UBTVQH11 và số 04/2012/UBTVQH13, Chính phủ trình Ủy ban Thường vụ Quốc hội ban hành Pháp lệnh Ưu đãi người có công với cách mạng (Pháp lệnh số 02/2020/UBTVQH14) có hiệu lực thi hành từ ngày 01/7/2021 với nhiều điểm mới, hướng tới nâng cao chế độ ưu đãi và mở rộng số người hưởng ưu đãi cho người có công với cách mạng đã tạo điều kiện để người có công nỗ lực vượt lên khó khăn, ổn định cuộc sống, đồng thời tạo môi trường thuận lợi để các cơ quan, tổ chức và cá nhân tham gia tích cực vào công tác "Đền ơn đáp nghĩa".

Đến nay, Pháp lệnh Ưu đãi người có công với cách mạng và các văn bản hướng dẫn đã kịp thời thể chế hóa quan điểm, chủ trương, đường lối của Đảng về ưu đãi người có công với cách mạng qua các thời kỳ, đặc biệt Chỉ thị số 14-CT/TW, ngày 19/7/2017 của Ban Bí thư về tiếp tục tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với

¹ Nghị định số 70/2017/NĐ-CP ngày 06/6/2017, Nghị định số 99/2018/NĐ-CP ngày 12/7/2018, Nghị định số 58/2019/NĐ-CP ngày 01/7/2019,...

công tác người có công với cách mạng, đã tiếp tục chuẩn hóa các điều kiện, tiêu chuẩn xem xét công nhận người có công với cách mạng theo đúng nguyên tắc chặt chẽ, thật sự xứng đáng, tôn vinh đúng đối tượng; chế độ ưu đãi người có công với cách mạng và thân nhân được quy định thống nhất, rõ ràng; kịp thời bổ sung cả về đối tượng và chế độ thụ hưởng đối với người có công, thân nhân người có công với cách mạng.

- Sau 75 năm thực hiện, các chính sách, chế độ ưu đãi người có công với cách mạng và gia đình người có công với cách mạng đã được nghiên cứu, bổ sung và điều chỉnh phù hợp với điều kiện kinh tế - xã hội của đất nước trong từng thời kỳ. Theo đó các chế độ ưu đãi được thực hiện đa dạng gồm trợ cấp, phụ cấp hàng tháng, trợ cấp một lần và các chế độ ưu đãi khác như: hỗ trợ y tế, giáo dục, trang cấp dụng cụ chỉnh hình, phục hồi chức năng, tạo việc làm, hỗ trợ, cải thiện nhà ở, miễn hoặc giảm tiền sử dụng đất, vay vốn kinh doanh và miễn hoặc giảm thuế. Người có công tùy từng đối tượng có các chính sách chăm sóc đặc thù như: Chính sách trợ cấp người phục vụ đối với Bà mẹ Việt Nam anh hùng, thương binh, người hưởng chính sách như thương binh có tỷ lệ tổn thương cơ thể từ 81% trở lên, bệnh binh có tỷ lệ tổn thương cơ thể từ 81% trở lên sống ở gia đình... và được chăm sóc với nhiều hình thức đa dạng như tại gia đình, cộng đồng, các cơ sở y tế và các Trung tâm nuôi dưỡng, điều dưỡng người có công với cách mạng.

Đối với mức trợ cấp, phụ cấp ưu đãi, từ năm 1994 đến nay, chế độ trợ cấp, phụ cấp ưu đãi người có công được điều chỉnh gắn liền với việc thực hiện cải cách chính sách tiền lương, bảo hiểm xã hội và trợ cấp ưu đãi người có công, theo đó chế độ trợ cấp, phụ cấp ưu đãi đã qua nhiều lần điều chỉnh, từng bước khắc phục những hạn chế về mức, về nguyên tắc và phương thức điều chỉnh độc lập với chế độ tiền lương, bảo hiểm xã hội, phù hợp với điều kiện của ngân sách nhà nước, góp phần từng bước cải thiện, nâng cao đời sống của người có công. Mức chuẩn để xác định mức trợ cấp ưu đãi người có công năm 2012 là 1.110.000 đồng; từ năm 2019 đến nay mức chuẩn là 1.624.000 đồng (cao hơn mức lương cơ sở là 1.490.000 đồng của cán bộ, công chức hiện nay). Hiện nay có gần 1,2 triệu người có công đang hưởng chế độ ưu đãi hàng tháng.

Đặc biệt trong bối cảnh dịch bệnh Covid-19 có những diễn biến phức tạp, ảnh hưởng không nhỏ tới sản xuất và đời sống Nhân dân, Chính phủ đã kịp thời ban hành Nghị quyết số 42/NQ-CP ngày 09/4/2020 về các biện pháp hỗ trợ người dân gặp khó khăn do đại dịch Covid-19, Quyết định số 15/2020/QĐ-TTg ngày 24/4/2020 quy định việc thực hiện các chính sách hỗ trợ người dân gặp khó khăn do đại dịch Covid-19, tạo cơ sở để thực hiện triển khai chi trả hỗ trợ kịp thời, đầy đủ cho 994.626 đối tượng thuộc lĩnh vực người có công với kinh phí khoảng 1.483 tỷ đồng.

2. Công tác xác nhận, công nhận người có công với cách mạng

- Công tác xác nhận người có công với cách mạng được triển khai chặt chẽ, công khai, minh bạch theo đúng quy định của pháp luật; có sự phối hợp chặt chẽ của các cấp, các ngành, các cơ quan chức năng, huy động trách nhiệm của cả hệ thống chính trị và toàn xã hội. Đến nay, toàn quốc đã xác nhận được trên 9,2 triệu người có công, trong đó:

- + Người hoạt động cách mạng trước ngày 01/01/1945: gần 9.000 người.
- + Người hoạt động cách mạng từ ngày 01/01/1945 đến trước tổng khởi nghĩa 19/8/1945: 16.500 người.
- + Liệt sỹ: gần 1,2 triệu người; thân nhân liệt sỹ gần 500.000 người.
- + Bà mẹ Việt Nam anh hùng: trên 139.000 người.
- + Anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân, Anh hùng lao động: gần 1.300 người.
- + Thương binh và người hưởng chính sách như thương binh: gần 600.000 người.
- + Bệnh binh: gần 185.000 người.
- + Người hoạt động kháng chiến và con đẻ của họ bị nhiễm chất độc hóa học: gần 320.000 người.
- + Người hoạt động cách mạng, hoạt động kháng chiến bị địch bắt tù, đày: gần 111.000 người.
- + Người có công giúp đỡ cách mạng: 1.897.000 người.
- + Người hoạt động kháng chiến giải phóng dân tộc, bảo vệ Tổ quốc và làm nghĩa vụ Quốc tế: gần 4,1 triệu người.

- Công tác rà soát, giải quyết các hồ sơ tồn đọng đã được chỉ đạo, hướng dẫn thực hiện đúng quy trình, chặt chẽ, bài bản, trong đó tập trung vào các nội dung: Giải quyết hồ sơ tồn đọng, giải quyết chế độ cho các trường hợp liệt sỹ, thương binh và người hưởng chính sách như thương binh; hoàn thiện hồ sơ xét tặng, truy tặng danh hiệu "Bà mẹ Việt Nam anh hùng", giải quyết chế độ người hoạt động kháng chiến bị nhiễm chất độc hóa học và con đẻ của người hoạt động kháng chiến bị nhiễm chất độc hóa học. Trong các năm từ 2016 - 2021 đã thẩm định trình Thủ tướng Chính phủ công nhận và cấp bằng Tổ quốc ghi công đối với hơn 4.200 liệt sỹ, cấp đổi lại hơn 90.000 bằng Tổ quốc ghi công. Những hồ sơ không đủ điều kiện đã được kết luận và giải thích rõ cho đối tượng, tránh để xảy ra tình trạng đơn thư khiếu nại.

3. Công tác chăm sóc đời sống gia đình thương binh, liệt sỹ, người có công với cách mạng

Xác định công tác chăm sóc gia đình thương binh, liệt sỹ và người có công với cách mạng là trách nhiệm, tình cảm và vinh dự để thể hiện lòng biết ơn sâu sắc

đôi với những người đã có công lao trong sự nghiệp giải phóng dân tộc, xây dựng, bảo vệ Tổ quốc; cấp ủy đảng, chính quyền các cấp đã tích cực triển khai và thực hiện có hiệu quả các phong trào chăm sóc thương binh, bệnh binh, gia đình liệt sỹ và người có công với nhiều hoạt động cụ thể, thiết thực bằng những việc làm đầy trách nhiệm và nghĩa tình.

Trong giai đoạn từ năm 2017 - 2021, số xã phường làm tốt công tác thương binh - liệt sỹ liên tục tăng dần từ là 96,6% đến 99% (năm 2017 đạt 96,6%; năm 2018 đạt 98,11%, năm 2019 đạt 98,37%, năm 2020 đạt 98,7%, năm 2021 đạt 99%); chỉ tiêu mức sống của người có công với cách mạng có mức sống bằng hoặc cao hơn mức sống của người dân nơi cư trú tăng dần từ 98% đến 98,6% (năm 2017 đạt 98%; năm 2018 đạt 98,42%, năm 2019 đạt 98,63%, năm 2020 đạt 99%, năm 2021 đạt 98,6%).

Việc hỗ trợ người có công với cách mạng có khó khăn về nhà ở theo Quyết định số 22/2013/QĐ-TTg ngày 26 tháng 4 năm 2013 của Thủ tướng Chính phủ đến nay đã được hoàn thành. Cả nước có tổng số 393.707 hộ người có công cần hỗ trợ về nhà ở (gồm 184.695 hộ xây mới và 209.012 hộ sửa chữa) đã được thẩm tra, cấp từ ngân sách Trung ương khoảng 10.654 tỷ đồng.

Quỹ Đền ơn đáp nghĩa cả nước vận động được hơn 4.900 tỷ đồng. Phong trào tặng sổ tiết kiệm của cả nước đạt hơn 61.600 sổ với tổng kinh phí là hơn 113,7 tỷ đồng. Xây dựng mới hơn 36.400 nhà tình nghĩa, sửa chữa gần 24.000 nhà tình nghĩa trị giá gần 2.140 tỷ đồng. Phong trào nhận phụng dưỡng các Bà mẹ Việt Nam anh hùng được tiếp tục đẩy mạnh, góp phần tích cực chăm lo đời sống của các đối tượng và gia đình có công với cách mạng, tính đến tháng 12/2021 cả nước có 3.736/139.882 Bà mẹ Việt Nam anh hùng còn sống được các đơn vị nhận phụng dưỡng. Dịp lễ, tết, kỷ niệm ngày 27/7 hằng năm, ngoài quà của Chủ tịch nước, ở tất cả các địa phương đều tổ chức gặp mặt, thăm hỏi, tặng quà các gia đình chính sách.

Bên cạnh đó, với ý chí tự lực, tự cường, nhiều thương binh, bệnh binh, thân nhân liệt sỹ và gia đình người có công đã vượt lên thương tật, khó khăn, hòa mình vào cuộc sống, tiếp tục cống hiến sức lực, trí tuệ trong lao động, sản xuất, công tác, chiến đấu, học tập,... góp phần bảo vệ và xây dựng quê hương, đất nước ngày càng giàu đẹp, xứng đáng là những "Công dân kiểu mẫu", là tấm gương sáng cho cộng đồng và xã hội noi theo. Đến nay, chỉ tiêu hộ gia đình người có công với cách mạng có mức sống bằng hoặc cao hơn mức sống trung bình dân cư nơi cư trú đạt 98,6%.

4. Công tác tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sỹ; xây dựng, tu bổ nghĩa trang, công trình tưởng niệm liệt sỹ; nâng cấp các cơ sở nuôi dưỡng, điều dưỡng cho người có công với cách mạng

Xác định công tác tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sỹ là một trong những nhiệm vụ trọng tâm của hoạt động "Đền ơn đáp nghĩa", là trách nhiệm của cả hệ thống

chính trị, góp phần đáp ứng nguyện vọng của thân nhân, gia đình liệt sỹ; thời gian qua, các cấp, các ngành, địa phương, đơn vị đã quán triệt, triển khai thực hiện nghiêm túc, tích cực, hiệu quả Chỉ thị số 24-CT/TW, ngày 15/5/2013 của Bộ Chính trị về "Tiếp tục đẩy mạnh công tác tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sỹ từ nay đến năm 2020 và những năm tiếp theo", Quyết định số 1237/QĐ-TTg, ngày 27/7/2013 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt Đề án tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sỹ từ nay đến năm 2020 và những năm tiếp theo, Quyết định số 150/QĐ-TTg, ngày 14/01/2013 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt Đề án xác định hài cốt liệt sỹ còn thiếu thông tin. Với việc triển khai quyết liệt, đồng bộ các giải pháp, công tác này đã được thực hiện toàn diện, hoàn thành cơ bản các mục tiêu, nhiệm vụ đặt ra.

- Nhà nước đầu tư nâng cấp các trung tâm giám định ADN của các bộ, ngành nhằm đẩy nhanh việc xác định danh tính hài cốt liệt sỹ; xây dựng Trung tâm lưu giữ nguồn gen đã được giám định để phục vụ cho công tác xác định hài cốt liệt sỹ còn thiếu thông tin; điều tra, thu thập thông tin về liệt sỹ, hài cốt liệt sỹ, thân nhân liệt sỹ còn thiếu thông tin, mộ liệt sỹ còn thiếu thông tin trong các nghĩa trang liệt sỹ; xây dựng phần mềm quản lý và cơ sở dữ liệu thông tin liệt sỹ, thân nhân liệt sỹ, mộ liệt sỹ và nghĩa trang liệt sỹ; công thông tin điện tử về mộ liệt sỹ, nghĩa trang liệt sỹ.

- Các cấp, các ngành, địa phương, đơn vị quản lý chặt chẽ địa bàn; tổ chức đón nhận, bàn giao, truy điệu, an táng hài cốt liệt sỹ trang nghiêm, trọng thị, chu đáo; công bố, trả kết quả xác định danh tính hài cốt liệt sỹ còn thiếu thông tin đúng quy định.

- Việc xây dựng, tu bổ nghĩa trang, công trình tưởng niệm liệt sỹ được các cấp, các ngành chú trọng và đã đạt được những kết quả cụ thể. Hiện nay, cả nước có trên 3.200 nghĩa trang liệt sỹ và trên 3.000 các công trình ghi công liệt sỹ. Hàng năm, ở Trung ương và địa phương đều bố trí kinh phí để tu bổ, nâng cấp mộ liệt sỹ, nghĩa trang liệt sỹ, bia ghi danh liệt sỹ, đền thờ liệt sỹ, bảo đảm bền vững, trang trọng nhằm đáp ứng nhu cầu của nhân dân về việc tôn vinh, thăm viếng mộ liệt sỹ, nghĩa trang liệt sỹ, có ý nghĩa giáo dục truyền thống lịch sử cách mạng.

- Công tác quy hoạch, đầu tư, nâng cấp các cơ sở nuôi dưỡng, điều dưỡng cho người có công ngày càng được chú trọng. Hiện nay, Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội đã trình Thủ tướng Chính phủ xem xét phê duyệt quy hoạch mạng lưới các cơ sở xã hội nuôi dưỡng, điều dưỡng người có công với cách mạng thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2050 với mục tiêu hình thành hệ thống cơ sở có đủ quy mô, năng lực đáp ứng yêu cầu nuôi dưỡng, điều dưỡng người có công; đảm bảo người có công được tiếp cận, thụ hưởng các dịch vụ chăm sóc toàn diện cả về thể chất và tinh thần.

III. Công tác thương binh, liệt sỹ và người có công với cách mạng trong giai đoạn hiện nay

Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng khẳng định trong những năm tới, tiếp tục: *“Thực hiện tốt chính sách xã hội, bảo đảm an sinh và phúc lợi xã hội, an ninh con người, tạo chuyển biến mạnh mẽ trong quản lý phát triển xã hội, thực hiện tiến bộ và công bằng xã hội, nâng cao chất lượng cuộc sống và hạnh phúc của nhân dân...”*. Để phát huy được những kết quả, thành tích đã đạt được trong suốt 75 năm qua, đồng thời tiếp tục đẩy mạnh công tác chăm sóc thương binh, bệnh binh, gia đình liệt sỹ, người có công với cách mạng, trong thời gian tới cần tập trung thực hiện tốt một số nhiệm vụ giải pháp sau:

- Cấp ủy, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội tiếp tục tuyên truyền sâu rộng hơn nữa chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước đối với thương binh, bệnh binh, gia đình liệt sỹ, người có công trong cán bộ, đảng viên và Nhân dân; nâng cao nhận thức về việc thực hiện tốt chính sách ưu đãi đối với người có công vừa là tình cảm thiêng liêng, trách nhiệm cao cả của cả hệ thống chính trị và toàn dân, vừa là yếu tố bảo đảm thực hiện tiến bộ và công bằng xã hội, thể hiện sâu sắc tính ưu việt và bản chất tốt đẹp của chế độ ta, góp phần củng cố khối đại đoàn kết toàn dân tộc, tăng cường niềm tin của Nhân dân vào Đảng, Nhà nước. Từ đó, biến nhận thức thành hành động thiết thực, cụ thể, tích cực góp phần vào việc thực hiện tốt chính sách ưu đãi người có công, nâng cao hiệu quả và đưa các phong trào "Đền ơn đáp nghĩa", "Toàn dân chăm sóc các gia đình thương binh, liệt sỹ và người có công với cách mạng" trở thành hoạt động thường xuyên trong mọi mặt của đời sống xã hội.

- Tập trung lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện đầy đủ chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước đối với thương binh, bệnh binh, gia đình liệt sỹ, người có công. Trong đó, đặc biệt quan tâm các gia đình người có công có hoàn cảnh khó khăn, người có công hiện đang sống cô đơn, không nơi nương tựa, các gia đình người có công vùng đồng bào dân tộc thiểu số, vùng sâu, vùng xa, vùng căn cứ địa cách mạng trước đây, phần đầu không để hộ người có công thuộc diện hộ nghèo.

- Tiếp tục làm tốt công tác tu bổ, tôn tạo nghĩa trang liệt sỹ, công trình ghi công liệt sỹ; đẩy mạnh tìm kiếm, xác định danh tính liệt sỹ, quy tập hài cốt liệt sỹ, kịp thời thông báo và tạo điều kiện thuận lợi để thân nhân liệt sỹ đến thăm viếng.

- Nâng cao năng lực, hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước đối với công tác người có công với cách mạng. rà soát, bổ sung, hoàn thiện hệ thống chính sách, pháp luật ưu đãi người có công, đặc biệt chú trọng giải quyết các vướng mắc, tồn tại phát sinh liên quan để kịp thời điều chỉnh, bổ sung cho phù hợp với sự phát triển của đất nước. Quan tâm giải quyết hồ sơ đề nghị xác nhận người có công còn tồn đọng,

bảo đảm chặt chẽ, thấu lý, đạt tình để những người có công và gia đình được thụ hưởng đầy đủ các chính sách ưu đãi của Đảng và Nhà nước.

- Tăng cường ứng dụng khoa học kỹ thuật tiên tiến, phối hợp hiệu quả giữa các bộ, ban, ngành Trung ương và địa phương trong thực hiện công tác người có công với cách mạng; chú trọng các biện pháp nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ, cũng như ý thức, trách nhiệm của những người làm công tác này.

- Thúc đẩy cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức, đoàn viên, hội viên và các tầng lớp Nhân dân tích cực tham gia có trách nhiệm đối với công tác người có công và phong trào "Toàn dân chăm sóc các gia đình thương binh, liệt sỹ và người có công với cách mạng", ủng hộ quỹ "Đền ơn đáp nghĩa". Tôn vinh, biểu dương những tấm gương thương binh, bệnh binh, gia đình liệt sỹ, người có công đã phát huy ý chí tự lực, tự cường, vượt khó vươn lên, tích cực lao động, sản xuất, tham gia các phong trào thi đua yêu nước...

- Kịp thời phát hiện, nhân rộng các điển hình tiên tiến, biểu dương, khen thưởng các tập thể, cá nhân có nhiều thành tích đóng góp trong các phong trào "Đền ơn đáp nghĩa", "Toàn dân chăm sóc các gia đình thương binh, liệt sỹ và người có công với cách mạng", chung sức giúp đỡ các gia đình người có công khắc phục khó khăn, cải thiện đời sống.

BAN TUYÊN GIÁO TRUNG ƯƠNG

